

Z A P I S N I K
sa 48.sjednice Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport Skupštine Crne Gore,
koja je održana 22. decembra 2014. godine.

Sjednica je počela sa radom u 13,00 sati. Sjednicom je predsjedavala mr Branka Tanasijević, predsjednica Odbora.

Sjednici su prisustvovali: mr Branka Tanasijević, predsjednica Odbora, dr Radosav Nišavić, zamjenik predsjednice Odbora, članovi Odbora: Saša Pešić, Rešid Adrović, dr Srđa Popović, Andrija Popović, prof. dr Jelisava Kalezić, doc. dr Branka Bošnjak, doc. dr Draginja Vuksanović i Srđan Perić.

Član Odbora Milan Knežević je bio opravdano odsutan.

Sjednici su prisustvovali dr Sanja Vlahović, ministarka nauke i koordinatorka Ministarstva prosvjete, Mubera Kurpejović, direktorica Direktorata za visoko obrazovanje, Smiljana Prelević, sekretarka Ministarstva nauke, Predrag Raković, predsjednik Asocijacije saradnika i studenata postdiplomskih i doktorskih studija Univerziteta Crne Gore, Mira Popović iz Centra za građansko obrazovanje, Nikola Vujačić, predstavnik Vijeća studenata Filozofskog fakulteta.

Sjednica je snimana fonografski.

Predsjednica Odbora mr Branka Tanasijević je konstatovala da Odbor ima kvorum za rad i punovažno odlučivanje i otvorila 48.sjednicu Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport.

Za sjednicu je predloženi jednoglasno prihvaćen sljedeći

DNEVNI RED:

- usvajanje zapisnika sa 47. sjednice Odbora;

1. Kontrolno saslušanje ministarke dr Sanje Vlahović, koordinatorka Ministarstva prosvjete, na temu „Aktuelna situacija na Univerzitetu Crne Gore“.

*

Usvajanje zapisnika sa 47. sjednice je odgođeno za narednu sjednicu, jer je poslanica prof. dr Jelisava Kalezić zatražila da se u njemu precizira jedan dio njenog izlaganja.

TAČKA1– Kontrolno saslušanje ministarke dr Sanje Vlahović, koordinatorka Ministarstva prosvjete, na temu „Aktuelna situacija na Univerzitetu Crne Gore“.

Odbor za prosvjetu, nauku, kulturu i sport je, shodno članu 75 stav 3 Poslovnika Skupštine Crne Gore, donio odluku o kontrolnom saslušanju na inicijativu poslanika: Srđana Perića, Branke Bošnjak, Jelisave Kalezić i Radosava Nišavića.

Predsjednica Odbora mr Branka Tanasijević je na početku sjednice podsjetila da je Odbor na 47. sjednici, koja je održana 16. decembra, donio Odluku o kontrolnom saslušanju sa utvrđenim datumom saslušanja i temom dnevnog reda. Na istoj sjednici je dogovoreno da kontrolno saslušanje traje dva sata i utvrđen je način rada. Odlučeno je da izlaganje članova Odbora i prisutnih koji učestvuju u raspravi traje do pet minuta. U prvom krugu će svako od prisutnih, ko želi da učestvuje u raspravi, iznijeti svoje stavove i mišljenja, postaviti pitanja. Poslije dobijenih odgovora moguć je i drugi krug rasprave, ukoliko to bude potrebno. Predsjednica Tanasijević je dala riječ poslaniku Periću da ispred grupe poslanika, podnosioca inicijative, obrazloži razloge za njeno podnošenje.

Poslanik Perić je obrazložio da je kontrolno saslušanje ministarke Vlahović traženo, prije svega, zbog specifičnog zakonskog okvira koji postoji u odnosu na tretiranje same materije visokoškolskog obrazovanja. Imajući u vidu autonomiju Univerziteta Crne Gore, traženo je da se čuje što više informacija u vezi sa dešavanjima na Ekonomskom fakultetu i sukobu koji je eskalirao, gdje su se čule vrlo grube i oštre reakcije obje strane u vezi sa razrješenjem dekana Ekonomskog fakulteta gospodina Radovića, kasnije reakcije studenata, nastavnog osoblja, kao i stavova predsjednika Senata, odnosno rektorke Univerziteta Crne Gore. Poslanik Perić je kazao da je vrlo neobično da nema zainteresovanih sa Univerziteta Crne Gore. Skupština ne može kao zakonodavno tijelo vršiti monitoring nad Univerzitetom Crne Gore niti ima poslovničke mogućnosti pozvati na saslušanje predstavnike Rektorata Univerziteta CG i Ekonomskog fakulteta, ali je bila namjera da se otvori ova temu i svako ko je bio zainteresovan je dobrodošao, istakao je Perić. On je pojasnio, radi javnosti, da je iskoristio ono što je mogao kao poslanik, te javno pozvao predstavnike pomenutih institucija da prisustvuju sjednici, kao i da je prilično iznenađen da nakon toliko žučnih javnih polemika niko od čelnih ljudi, sadašnjih i bivših, na Ekonomskom fakultetu i Rektoratu Univerziteta Crne Gore nije želio da bude prisutan. Kazao je da to nameće dilemu da li se radi o konceptijskom problemu ili nekom drugom. Očekivao je od predstavnika državnog univerziteta da budu prisutni na sjednici, jer ona predstavlja pokušaj da se zaštiti interes državnog univerziteta za koji cijeni da jeste narušen. Međutim, dodao je Perić, dolazimo u jednu prilično specifičnu situaciju da imamo ministarku koja se uredno odazvala pozivu, koja pokriva taj resor do izbora novog ministra, za kojeg ne znamo kad će biti izabran, a da oni kojih se ova tema najviše tiče nijesu pokazali initeresovanje da prisustvuju sjednici.

Predsjednica Branka Tanasijević je pojasnila da je 3. novembra održana 42. sjednica Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport na temu - Aktuelna situacija na Univerzitetu Crne Gore, sa posebnim aspektom na pravna rješenja u Statutu Univerziteta Crne Gore i Zakona o visokom obrazovanju. Ona je istakla da je o aktuelnoj situaciji na Univerzitetu razgovarano tri i po sata, a toj sjednici su prisustvovali: Radmila Vojvodić, rektorica Univerziteta Crne Gore, Predrag Stanišić, prorektor za nastavu, Srđan Stanković, prorektor za međunarodnu saradnju, Duško Bjelica, predsjednik Upravnog odbora Univerziteta i Jelena Pajković, generalna sekretarka Univerziteta Crne Gore. Odbor je vodio raspravu o aktuelnoj situaciji na Univerzitetu početkom novembra, što znači da je postojalo raspoloženje da se, bez obzira na autonomiju Univerziteta,

njegovi čelnici odazovu pozivu. Zaključak te sjednice je da se nastavi saradnja sa Univerzitetom i da se sljedeća sjednica održi na Univerzitetu, kazala je predsjednica Tanasijević, kao odgovor na izjavu poslanika Perića da Univerzitet nije pokazao interesovanje da prisustvuje ovoj sjednici. Ona je dodala da, kad govorimo o aktuelnim problemima na Univerzitetu, oni ne traju od prije 10-15 dana, već su članovi Odbora imali priliku da u višesatnoj raspravi 3. novembra postavljaju pitanja i dobiju odgovore o onome što ih interesuje.

Poslanik Perić je objasnio da je tematska sjednica 3. novembra bila prije sukoba na Ekonomskom fakultetu, te da nije očekivano da će neki problemi ovako eskalirati. Za predlagače inicijative je neshvatljivo da nema interesovanja da se pošalje makar predstavnik Univerziteta, ako su čelni ljudi spriječeni, jer se radi o značajnom problemu, kazao je on. Poslanik Perić je pitao ministarku Vlahović da li je u posjedu informacije da je dekan Ekonomskog fakulteta Radović imao zahtjev od strane ministra prosvjete za upis nekoliko studenata i interesovao se da li je sličnih zahtjeva bilo na drugim fakultetima. Rekao je da je to, ako se desilo, direktno kršenje autonomije Univerziteta. Ukazao je na činjenicu da kod privatnih univerziteta ne postoje ovakve vrste kvota za upis studenata i izrazio bojazan da se „na mala vrata“ uvodi pravni okvir po kome će se državni univerzitet suziti na to da se iz nedostatnih sredstava iz budžeta mogu finansirati samo oni programi koji imaju neku elementarnu finansijsku pokrivenost, a sve što se odnosi na direktan profit može se usmjeravati ka privatnim univerzitetima. To je ono što se neformalno i nezvanično čulo, prije svega na Ekonomskom fakultetu. Poslanik Perić je pitao zašto bi se država odricala tog tržišnog kolača u situaciji kad postoje problemi sa saradnicima, sa kašnjenjem u zaradama, kao i ostalim vrstama plaćanja obaveza na državnom univerzitetu. Univerziteti treba da budu ravnopravni na tržišnoj utakmici, međutim u ovoj situaciji to nije slučaj, naveo je poslanik Perić. Na državnom univerzitetu se školuje nastavnički kadar na studijskim programima koji nisu profitabilni. Oni koji jesu profitabilni, a neki od njih su programi na Ekonomskom fakultetu, sada se različitim modelima mogu usmjeravati ka jednom privatnom univerzitetu koji je direktno zainteresovan da se čvrsto drže kvote na državnom univerzitetu. Perić se interesovao da li je bilo preuzimanja novca sa Ekonomskog fakulteta od Univerziteta Crne Gore, s obzirom na to da su se i jedna i druga strana uzajamno optuživale, te da li postoje mehanizmi kontrole Ministarstva s tim u vezi. Perić je naglasio da je predlagačima inicijative bitno da se školstvo ne pretvori u biznis, što je sada izražena tendencija, posebno s aktuelnim dešavanjem. Podsjetio je da se na svim nivoima obrazovanja dosta ugledalo na Fince, te da je delegacija Odbora prilikom studijske posjete dobila informaciju da je u Finskoj obrazovanje besplatno. Perić je pitao da li se dolazi do toga da će sve što se odnosi na visoko obrazovanje biti naplaćivano i dodao da je svjestan ograničavajućeg okvira koji ministarka Vlahović može imati u ovoj situaciji. Interesovao se da li je Ministarstvo razmišljalo o mehanizmima kako bi se preduprijedile optužbe studenata da, ukoliko ne postoji politička podobnost, snose sankcije. Aludirao je na koalicione turbulencije vladajuće većine i eventualne posljedice po Univerzitet CG. Pomenuo je da je rektorka Univerziteta Crne Gore Radmila Vojvodić izjavila da je 17.000.000 eura apsolutni minimum za funkcionisanje državnog univerziteta, za koji je odobreno oko 14 miliona, te pitao ministarku Vlahović da li je Vlada razmišljala kako da se premosti ovaj jaz tri miliona eura. Interesovalo ga je da li postoji vizija i strategija kako da se riješi problem finansiranja Univerziteta CG.

Poslanica Kalezić je, osvrćući se na tematsku sjednicu Odbora koja održana 3. novembra, kazala da je to bila, u stvari, razmjena informacija sa predstavnicima Univerziteta koji su došli na sjednicu Odbora, međutim, izostao je ključni čovjek, a to je bivši rektor, tako da je razmjena

informacija neodgovarajuća. Ona je naglasila da uzroci problema i dešavanja na Ekonomskom fakultetu i Filozofskom fakultetu u Nikšiću, kao i još mnogo poluaktiviranih i neuralgičnih tačaka na Univerzitetu, počinju od trenutka „kalemljenja na to vrlo važno drvo u obrazovnom sistemu kao što je Univerzitet“, koji je stvaran od sredine 60-tih godina, prvo kroz razvoj pojedinačnih fakulteta, a poslije objedinjeno kao Univerzitet. Postoje brojni tragovi javno izrečenih mišljenja i onoga na šta je ukazivano posljednjih dvanaest godina šta neće dati dobar rezultat i šta nije dobro. To su govorili ljudi sa Univerziteta bez ikakvih političkih pretenzija, jer oni su i relevantni u najvećem broju, sa dosta iskustva, sa velikim obrazovanjem i referentni u svojim oblastima, kazala je poslanica Kalezić. Problemi će biti sve dok se ne vrati stanje na ono prvobitno, da je Univerzitet CG- univerzitet. Navela je da problem budžeta postoji unazad najmanje sedam godina. Ukazala je na mogućnosti finansiranja na određenim univerzitetskim jedinicama. Naime, univerzitetske jedinice na kojima se rade različiti projekti, studije i dr., zakonom su bile oslobođene plaćanja PDV-a jer su to rezultati naučnih istraživanja i iz te razlike je mogao da se sufinansira Univerzitet. Međutim, neko neupućen je smatrao to protežiranjem i uveo se PDV, kao i uslovi javnih nabavki, iako ne može biti protežiran tim gdje je od 12 članova tima za neki državni projekt, osam doktora nauka, četiri magistra. Tu se sjekla finansijska baza Univerziteta u mnogim slučajevima i tako se godinama budžet smanjivao jer, navodno, Univerzitet prihoduje, a Univerzitet je sve manje prihodovao zbog svih ovih stvari, kazala je poslanica Kalezić. Navela je primjer kad je Univerzitet radio 19 baznih studija za posljednji prostorni plan Crne Gore, koji je finansirao GTCET, koji je bio oko pet puta manji od realne vrijednosti, ali su urađene dobre, kvalitetne studije. Koliko su one poslije iskorišćene u završnici, to je drugo pitanje, dodala je poslanica Kalezić. Istakla je da se na Univerzitetu slavila autonomija, pristajući na neki surogat autonomije, pa se onda išlo ka nekim odnosima koji nam nijesu kulturološki svojstveni. Poslanica Kalezić je kazala da u svijetu i u Evropi postoje vrlo uspješni univerziteti koji rade kao efikasne firme i gdje se o tome što mi imamo kao predstavu autonomije Univerziteta i ne razmišlja, ali da mi imamo svoj koncept koji je dobar, koji je odraz ove zajednice i univerziteta kakav je formiran, dok je sve ostalo skretanje koje nas je dovelo dovdje i koje može dovesti u težu situaciju. Ukazala je na još jedan problem - odnos prema mladim saradnicima, koji je, po njenom mišljenju, sveden na ogoljeni cinizam i eksploataciju. Navela je da su ljudi koji imaju sve uslove da budu birani u zvanje docenta dobili otkaze ili su, iz raznih razloga, proceduralnih, nategnutih, primjenom pogrešnog statuta Univerziteta koji nije usklađen sa zakonom i sl., prevedeni na nivo saradnika bez radnog odnosa, bez staža, bez zdravstvenog i penzijskog osiguranja. Neki će ostati tu još neko vrijeme, većina će vjerovatno otići iz Crne Gore, kazala je poslanica Kalezić. Navela je primjer kada je bivši rektor jednoj mladoj ženi sa Građevinskog fakulteta, koja je briljantna po svemu, dao otkaz čim joj je isteklo trudničko, odnosno porodiljsko odsustvo, jer nije doktorirala u roku. Iako je rok zamrznut za vrijeme porodiljskog odsustva, komentar je bio - ko je tjerao da rađa treće. Ona je iskazala revolt prema ovakvom ponašanju, navodeći da se time Crna Gora samoukida, da to nije usamljen primjer, kao i da to na Univerzitetu nije smjelo ni da se čuje, pa čak i da neko pomisli tako, morao je da se autocenzuriše da slučajno ne izgovori. Ali, to je bilo izrečeno i to sa nalogom da se da otkaz. Kazala je da sličnih primjera ima dosta što je, možda, najveći indikator dubine krize Univerziteta, mnogo veći nego nedostatak novca. Ukazala je i na to da je ovo neki čudan splet okolnosti, te da je očekivala da će Vlada Crne Gore, odnosno premijer brže reagovati sa izborom ministra prosvjete. Poslanica Kalezić je iskazala razumijevanje za činjenicu da Ministarka Vlahović ima svoj resor koji je dovoljno zahtjevan, te da je vrlo je uvidavno i pohvalno što se odazvala pozivu, bez ikakvih suštinskih obaveza osim po zaduženju Vlade. Međutim, dodala je,

da na sve ovo pada neprijatan utisak, jer se u štampi otvorila polemika u vezi sa stručnim radom ministarke Vlahović. Ne želeći da otvara polemiku, poslanica Kalezić je kazala da želi da naglasi da sve to skupa nije koincidencija, već znak da je oblast visokog školstva kroz vrlo dug period zapuššana i zapuštena, tako da sad odjedanput rješavamo brojna pitanja, kao što su pitanja budžeta, saradnika, odnosa na Ekonomskom fakultetu itd.

Poslanik dr Srđa Popović je kazao da kao neko ko je dugo u obrazovnom sistemu Crne Gore, prvih 16 godina kao đak i student, a 33 godine kao profesor, ima sliku i uvid u obrazovni sistem Crne Gore. Iskazao je žaljenje što nije došlo do sastanka kao što je predviđeno, da predstavnici Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport obiđu Univerzitet Crne Gore i da se na licu mjesta upoznaju sa uslovima rada. Ministarka Vlahović se nalazi kao koordinator u ovom prelaznom periodu Ministarstva i ona svojm činjenjem i nečinjenjem nije ništa doprinijela da je stanje na Univerzitetu takvo kakvo jeste, kazao je poslanik Popović. On je kazao da se uvijek sve ispolitizuje, te da mu se čini da je u najavi koju je imao gospodin Perić akcenat na privatnom univerzitetu, a ne na državnom. Iznio je mišljenje da se Vlada Crne Gore sasvim opredijelila prema državnom univerzitetu i da je u izjavi premijera Đukanovića svako mogao da čuje šta on misli o značaju državnog univerziteta. Svako dobronamjeran je mogao da prepozna jednu sasvim otvoren i pravi ideju koju Vlada Crne Gore i država Crne Gore ima u vezi sa državnim univerzitetom. Poslanik Popović je dodao da Evropa preporučuje saradnju državnih i privatnih fakulteta, odnosno univerziteta, razmjenu informacija, razmjenu iskustava, razmjenu dobara. On je kazao da je to bogatstvo obrazovnog sistema Crne Gore, te da će se uvijek zalagati za zdravu konkurenciju, a država Crna Gora, naši studenti i naša akademska zajednica će prepoznati šta je dobro. Dodao je da probleme i stanje na Ekonomskom fakultetu ne treba "stavljati ispod tepiha", već ih treba riješiti, ali da je to nadležnost Univerziteta CG, više nego Odbora za prosvjetu, nauku i sport. U novembru je održan dobar sastanak sa rektorkom Vojvodić i njenim saradnicima iz kojeg se mogla izvući pouka i sagledati stanje i od toga se nije mnogo udaljilo, zaključio je poslanik Srđa Popović.

Predsjednica Odbora mr Branka Tanasijević je pojasnila da je upravo zbog situacije da je ministarka Vlahović samo koordinatorica Ministarstva prosvjete, predložila da se sastanak koji je pomenuo poslanik Srđa Popović održi u martu, do kada će biti pauza u radu Skupštine. Ona se saglasila sa mišljenjem poslanika Popovića da su članovi Odbora imali priliku da na sjednici koja je održana 3.novembra sva pitanja koja su predmet njihovog interesovanja, postve rektorki i njenom timu. Istakla je da problemi o kojima se danas razgovara nijesu problemi koji bi stvorili drugačiju sliku u odnosu na sve ono što se dešavalo na Univerzitetu ranije. Za tri i po sata razgovora sa rektorkom niko nije pomenuo da postoji neki veliki problem kome bi trebalo posvetiti posebnu pažnju, kazala je predsjednica Tanasijević. Više je analiziran program rada rektorke i njenog tima, a razgovaralo se u krajnje prijatnoj atmosferi. To je bila razmjena informacija, uočeno je ono što je bilo dobro u prethodnom periodu, analizirani su određeni problem na Univerzitetu i šta bi trebalo uraditi u narednom periodu. Dogovoreno je da Odbor u februaru ili martu održi jednu sjednicu na Univerzitetu. Na 45. Sjednici Odbora, takođe se razgovaralo o aktuelnoj situaciji na Univerzitetu CG. Poštujući autonomiju Univerziteta, bez želje da se Odbor svrstava na bilo koju stranu, upućen je apel Univerzitetu CG. Poštujući Poslovnik Skupštine Crne Gore Odbor je donio neku vrstu zaključka sa kojim je upoznata javnost Crne Gore. Na 46. sjednici opet je pokrenuta inicijativa za održavanjem kontrolnog

saslušanja i otvorena rasprava na ovu temu. Odbor je odluku o kontrolnom saslušanju donio na 47.sjednici.

Predsjednica Tanasijević je istakla da je Odbor posvetio veliku pažnju ovim pitanjima, za koja smatra da treba da budu otvorena. Ono što je problem u ovom momentu, a što su svi saopštili, da ministarka Vlahović ima svoj resor. Ona je kazala da bi bilo lijepo da se na ovoj sjednici razgovaralo o Ministarstvu nauke, a ostaviti ovu temu za neko drugo vrijeme ili, eventualno, političke stavove iznijeti pojedinačno. Predsjednica Odbora mr Branka Tanasijević je napomenula da će se održati dogovoreni sastanak, ili sjednica, na Univerzitetu u februaru ili u martu 2015. godine.

Poslanica doc. dr Branka Bošnjak je u svom izlaganju kazala da odnos koji Vlada ima prema Univerzitetu Crne Gore i uopšte prema obrazovanju pokazuje činjenica da dugo vremena nema ministra prosvjete, kao ni sekretara ministarstva. Poslanica Bošnjak je iskazala željenje što na sjednici nema predstavnika Univerziteta Crne Gore, ističući to kao dokaz koliko je Univerzitet Crne Gore postao zatvorena institucija i izbjegava dobronamjeran dijalog, ukazujući na jedinstvenu težnju svih članova Odbora da se iznjedri nešto što je dobro za Univerzitet Crne Gore, a nikako da se politizuje. Bošnjak je, s druge strane, iskazala zadovoljstvo što su prisutni predstavnici asocijacije saradnika, iz razloga što je jedan od problema na Univerzitetu to što je 60 saradnika sa Univerziteta ostalo bez posla. U vezi sa tim, poslanica Bošnjak je pitala da li je ministarka upoznata da se sa najvećim dijelom tih saradnika koji su ostali bez posla, odnosno koji nemaju više ugovor o radu na Univerzitetu Crne Gore, sada sklapa neki kvaziugovor koji je protivan Zakonu o radu, koji je namijenjen fizičkim radnicima. Kako je upoznata, taj ugovor im se nudi sistemom "uzmi ili ostavi", na iznos od 200 eura i najveći broj saradnika na Filozofskom fakultetu je upravo morao potpisati takav ugovor. Ona je ustvrdila da bi inspekcija rada poništila te ugovore, jer nema pravnog osnova da se saradnici angažuju na devet mjeseci, međutim, poslodavac se pravda propustom u novom Zakonu o visokom obrazovanju, u kojem se ne pominje koja je vrsta ugovora, nego samo piše ugovor. Iskazala je mišljenje da je neprimjereno da jedan doktor nauka, koji zbog neispunjenja problematičnog fonda časova nije mogao da bude izabran u docenta, za uzvrat bude ponuđen da potpuno ostane bez posla ili da odrađuje časove vježbi za 200 eura na neki ad hock ugovor bez poreza, doprinosa i svega onoga što proističe iz Zakona o radu, kazala je poslanica Bošnjak. Ona je pitala zašto je Vlada naložila da se statut Univerziteta Crne Gore donese do kraja godine, s obzirom da je zakonskom odredbom iz novog Zakona o visokom obrazovanju ostavljen rok od pola godine da se usklade podzakonski akti sa novim Zakonom. Poslanica Bošnjak je iznijela mišljenje da Univerzitet Crne Gore postaje zatvoren i nefleksibilan. Rok koji je dat za dostavljanje primjedbi na Statut bio je nepuna tri dana (od utorka do petka u 12 sati), a odmah nakon toga je preko medija uslijedilo obavještenje da je to sve pogledano i da je već završen Statut, koji je, po njenom mišljenju, mnogim odredbama suprotan zakonu. Poslanica Bošnjak je obavijestila Muberu Kurpejović, direktoricu Direktorata za visoko obrazovanje u Ministarstvu prosvjete, da je direktno Vladi poslala primjedbe, na 14 strana, kako bi imali uvid, jer, kako je kazala, ima osjećaj da neke stvari olako prolaze. Interesovala se zašto još nije dobila odgovor od Ministarstva prosvjete vezano za novi studijski program na Cetinju, jer je po njenom mišljenju Vlada time urušila državni univerzitet, zbog toga što već takav program postoji na Univerzitetu Crne Gore, te je to moglo da bude neko područno odjeljenje Filozofskog fakulteta i time bi se pravila i ušteda u budžetu. Takođe se interesovala za odgovor na svoje poslaničko pitanje koje se tiče troškova Univerziteta Crne Gore po pitanju izgubljenih sudskih sporova, koji iznose oko pola miliona eura. Ona je istakla da ima saznanja da

jedan sudski spor košta 200 000 eura, drugi sudski spor 100 000 eura, te bi trebalo da neko za to odgovara, jer dok se ne personalizuje odgovornost ne može se krenuti naprijed. Poslanica Bošnjak se interesovala za izbor novog dekana Ekonomskog fakulteta, jer, kako je kazala, VD stanje po sadašnjem statutu ne postoji, kao i za razloge zbog kojih se nijesu stavile van snage odluke koje su bile protiv zakona i protiv statuta.

Poslanik Saša Pešić je, pozdravljajući sve prisutne, kazao da je kao student Elektrotehničkog fakulteta imao čast da bude u periodu od godinu dana i student prodekan i na osnovu te uloge i član nastavne komisije i član Savjeta Elektrotehničkog fakulteta, pa su mu bila poznata tadašnja pravila rješavanja problema studenata na relaciji unutar fakulteta. One je želio da iskaže nadu da problemi na relaciji Univerzitet - Ekonomski fakultet ulaze u "mirnu luku", da oni idu ka potpunom rješavanju. Zamolio je koordinatorku Ministarstva nauke, odnosno prosvjete, za određena objašnjenja u vezi sa nekim postavljenim pitanjima koja su otvorili poslanici Perić i Bošnjak, cijeneći da je otvoreno dosta tema za koje bi trebalo mnogo više vremena.

Predsjednica Odbora mr Branka Tanasijević je kratko iskoristila priliku da u prisustvu ministarke Vlahović i Mubere Kurpejović, direktorice Direktorata za visoko obrazovanje, upozna Odbor, kao i javnost, da je Savjetodavni odbor za evropski okvir kvalifikacija Evropske komisije, na 26. sjednici, 1. i 2. oktobra 2014.godine u Luvenu, usvojio Izvještaj o referenciranju nacionalnog okvira kvalifikacija sa evropskim okvirom kvalifikacija za cjeloživotno učenje, sa okvirom kvalifikacija evropskog prostora visokog obrazovanja. Crna Gora je jedna od 23 zemlje koja je uskladila svoj okvir sa evropskim. Kazala je da je verifikovanje Izvještaja o referenciranju od strane savjetodavnog odbora Evropske komisije od izuzetnog značaja za Crnu Goru, naročito iz razloga što je jedan od najvećih problema, sa kojima se suočava Crna Gora u posljednje vrijeme, neusklađenost obrazovnih profila sa tržištem rada, kao i porast broja nezaposlenih visokoškolaca. Predsjednica Odbora mr Branka Tanasijević se interesovala koliko će usvajanje izvještaja o referenciranju uticati na prevazilaženje problema neusklađenosti obrazovnih profila sa tržištem rada, i da li će usvajanje ovog Izvještaja omogućiti mobilnost u nastavku obrazovanja mladih i njihovog zapošljavanja van države Crne Gore.

Predrag Raković, predsjednik Asocijacije saradnika i studenata postdiplomskih i doktorskih studija Univerziteta Crne Gore je kazao da je ta asocijacija jedna tvorevina koja predstavlja populaciju ljudi zaposlenih na Univerzitetu Crne Gore, ali istovremeno i studenata, te je ta floskula u prethodnoj administraciji veoma dobro zloupotijebljena. On je kazao da to misli zato što kada god bi zahtijevali neki odgovor onda su smatrani dijelom studenata bez prava na te odgovore, kada dođu stranci, odnosno međunarodni eksperti, onda bi postajali dio Univerziteta i dio budućnosti. On se interesovao šta se dešava sa Statutom Univerziteta i da li postoji u Ministarstvu neko ko to čita. Interesovalo ga je konkretno da li se razmišlja o budućnosti Univerziteta CG, misleći na dio članova Asocijacije, a to su saradnici. Konstatovao je da prema informacijama koje Univerzitet daje, trenutno ima 390 profesora na plati, ali ima i 270 honorarno angažovanih profesora. Tih 270 povlače velika srestva, čak postoji i proračun da jedan dan honorarno angažovanog profesora košta koliki jedan računar, kazao je Raković. On je pitao da li je moguće da se na Univerzitetu ne razmišlja domaćinski, tj. da dobije otkaz 60 ljudi, koji mogu da zamijene bilo koga od tih 270 honorarno angažovanih profesora. Raković je kazao da ima iskustvo da od donošenja Statuta koji je danas na snazi, a to je od marta 2005.godine, uopšte nije bilo komunikacije sa Rektoratom. Svaka inicijativa, svaki zahtjev, svako pitanje Asocijacije saradnika je ostalo bez odgovora. Kazao je da je na razgovorima koji su se vodili od marta sa Ministarstvom prosvjete i Ministarstvom nauke upućivano na problem sa Statutom

više puta. Statut je pravni akt niže važnosti od Zakona o visokom obrazovanju, međutim, statut preklapa nadležnosti, pa je Asocijacija uputila na problem gdje u Zakonu postoji nedefinisan termin "ugovor za saradnike". Ukazao je na neka tumačenja gdje se Zakon o visokom obrazovanju posmatra kao *lex specialis* u dijelu koji se tiče izbora i trajanja izbora u zvanje, ali ne u dijelu koji se tiče ravnopravnog statusa, što je koštalo 60 ljudi zaposlenja. Ne smije se zanemariti činjenica da je 60 ljudi ostalo bez posla, ne poštujući Zakonu o visokom obrazovanju, kao ni Zakonu o radu, već isključivo Statut, odnosno Statut nije usaglašen sa Zakonima, kazao je Raković i interesovao se da li neko čita taj Statut. Saopštio je na kraju da Asocijacija saradnika ne želi izlaziti u javnost i obavještavati se preko novina, već želi raditi ono što je naučila, a to je da unutar institucije ukazuje na probleme i rješava ih.

Predsjednica Tanasijević je istakla da je Odbor za prosvjetu, nauku, kulturu i sport potpuno otvoren za komunikaciju sa svima koji to žele i nikada se nije desilo da se neko obrati sa inicijativom a da mu nije omogućeno prisustvo. To je, po njenim riječima, postao princip rada Odbora. Po Poslovniku, predsjednica Odbora odlučuje o tome da li će se nekome dozvoliti da prisustvuje radu Odbora. Tim povodom je napravljen dogovor, da ko god se obrati može da prisustvuje sjednici Odbora. Iskazala je žaljenje što se predstavnik Asocijacije saradnika nije obratio povodom razmatranja Zakona o visokom obrazovanju i pozvala ga da ubuduće prati sajt Skupštine, odnosno sjednice Odbora za prosvjetu, nauku kulturu i sport, za koje se uvijek može obratiti inicijativom da prisustvuje i time da doprinos radu Odbora.

Mira Popović, predstavnica Centra za građansko obrazovanje je kazala da ne zabrinjava samo situacija na Ekonomskom fakultetu već i nacrt Statuta, koji je u izuzetno kratkom roku dostavljen i nije ostavljeno vremena da se iskometariše, samim tim su se zaobišle obaveze koje su trebale biti ispoštovane u cilju upoznavanja cjelokupne crnogorske javnosti sa načinom na koje su neke stvari regulisane novim statutom. Pored navedenog, ona je naglasila kao izuzetno bitno pitanje, koje Centar za građansko obrazovanje zabrinjava, kvalitet samog obrazovanja koje naše visokoškolske ustanove pružaju, kao i pitanje da li su naši studenti u suštini kompetetni i sposobni da u novom dobu budu konkurentni na tržištu rada ne samo u Crnoj Gori nego i izvan nje.

Nikola Vujačić, predstavnik Vijeća studenata Filozofskog fakulteta, postavio je nekoliko pitanja u vezi sa autonomijom Filozofskog fakulteta u Nikšiću, odnosno udjelom u budžetu koji im zakonski pripada. On je kazao da je ranije Univerzitetu pripadalo sa Filozofskog fakulteta 20 %, a sa Fakulteta u Beranama 10 %, što je sad promijenjeno i uzima se po 40 % sredstava sa oba fakulteta, a to je oko 100.000 eura manje u budžetu Filozofskog fakulteta. Interesovalo ga je kad će se poboljšati uslovi na Filozofskom fakultetu u Nikšiću i u Beranama, s obzirom da su uslovi krajnje loši, te da li se preduzima nešto povodom tog problema.

Odgovarajući na pitanja članova Odbora, ministarka dr Sanja Vlahović je zahvalila što je prepoznato njeno odazivanje ovom pozivu, u svojstvu rukovodioca Ministarstva prosvjete u ograničenom vremenskom intervalu, dok Vlada ne imenuje ministra prosvjete. To je uvijek bila njena praksa u protekle četiri godine, u svojstvu ministra nauke, kad god Parlament ili predstavnici imaju potrebu za razgovorom, razmijenom mišljenja ili odgovorima na neka pitanja i iz Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport vrlo često izađu veoma konstruktivna rješenja i konstruktivne primjedbe, koje izuzetno pomažu u radu. kazala je da je tako bilo protekle četiri

godine, koliko vodi resor nauke, i iznijela uvjerenje da će i ova rasprava biti dobar temelj za neke nove odluke koje će u novoj organizaciji Ministarstva prosvjete sa novim ministrom pomoći u kreiranju politike za naredni period. Ministarka Vlahović je istakla da je ograničena u mogućnosti odgovaranja na neka pitanja koja su u domenu autonomije Univerziteta CG.

Pitanje odnosa Univerziteta Crne Gore sa bilo kojom jedinicom Univerziteta definisano je Ustavom i Zakonom kao pitanje autonomije Univerziteta, i to članom 75 stav 2 Ustava, kao i članom 4 Zakona o visokom obrazovanju, podsjetila je ministarka Vlahović i zamolila da se poštuju odredbe koje su donijete u Parlamentu, te da se ne otvaraju pitanja koja spadaju u taj domen, uvažavajući činjenicu da su nedavno nova rektorka i predstavnici Univerziteta bili gosti tematske sjednice Odbora i da su članovi Odbora bili u prilici da postavite onaj set pitanja koja spadaju u domen njihove autonomije. Međutim, ministarka Vlahović je naglasila da je tačno da u situaciji kad dođe do ugrožavanja javnog interesa ili potrebe da se Vlada uključi vezano za određena pitanja, ona to može učiniti, ali je saopštila da nikad, ne samo od kad ona koordinira radom Ministarstva prosvjete, Univerzitet Crne Gore niti Ekonomski fakultet niti Filozofski fakultet u Nikšiću nijesu Vladi dostavili nikakvu inicijativu za uključivanje u eventualno razrješavanje problema, što bi u nekoj mjeri Vladi dalo osnovu da se uključi. Ona je dodala da se Vlada nije bavila unutrašnjim pitanjima organizacije Univerziteta, niti se bavila odnosnom Univerziteta Crne Gore prema Ekonomskom fakultetu iz razloga što to nije njen domen nadležnosti i to apsolutno spada u domen autonomije Univerziteta i organa koji Univerzitetom upravljaju. Upravni Odbor donosi svoj set odluka koji se tiče širokog spektra aktivnosti, rektor Univerziteta ima drugi domen odlučivanja, ali Vlada nikada nije bila u prilici niti ima priliku da učestvuje, kao ni resorno ministarstvo, u izboru dekana, pa čak ni u izboru rektora. To je ono što oni koji su dio akademske zajednice znaju. Ministarka Vlahović je izvijestila članove Odbora o onome što Vlada trenutno radi, a tiče se direktno aktivnosti na Univerzitetu Crne Gore, kao i na koji način posmatra taj set pitanja koji je na Univerzitetu i akademskoj zajednici otvoren. Ona je navela da je Vlada nedavno razmatrala Zakon o visokom obrazovanju koji je usvojen i koji se sada već implementira. Vlada je nedavno na svom dnevnom redu imala i pitanje eksterne evaluacije Univerziteta, koja je na neki način obuhvatila rezultate, analize, eksterne analize kvaliteta univerziteta, ali ne samo Univerziteta Crne Gore već i visokoobrazovnih institucija. U tom kontekstu, Vlada je prepoznala da se u javnosti i u akademskoj zajednici Crne Gore dešavaju određena pomjeranja i da se na univerzitetima, a prevashodno na Univerzitetu Crne Gore, koji jeste i treba da bude okosnica visokoobrazovnog i naučnog sistema Crne Gore i tako ga Vlada posmatra, pojavljuju određeni izazovi na koje treba reagovati i koje treba uzeti u obzir. Vlada je na ranijim sjednicama razmatrala pitanje Univerziteta Crne Gore, sa aspekta koji joj pripada, a to je većinom aspekt finansiranja Univerziteta. Vlada je u okviru svog internog razmatranja razgovarala i o aktuelnoj situaciji na Univerzitetu i kada se imenuje novi ministar biće prilike da se o tome raspravlja ponovo. Vlada je dobila inicijativu od Univerziteta Crne Gore da razmatra Statut Univerziteta u tački koja se tiče finansiranja, tačnije koja se tiče izdvajanja od sredstava za školarine samofinansirajućih studenata i zato je Vlada pokrenula pitanje Statuta, a ne zato što je trebalo hitno usvojiti Statut. Postoji vremenski okvir, koji je poslanica Bošnjak identifikovala, radi se o roku od šest mjeseci. Međutim, ono što je Vlada dobila kao inicijativu ticalo se izmjene jednog člana Statuta, bez prethodnog usaglašavanja Statuta sa novim Zakonom. Vlada je na to odgovorila i reagovala, tako da će Statut biti po hitnom postupku uvršten u dnevni red ukoliko je to interes Univerziteta, kako bi se Univerzitetu CG dala mogućnost da što prije implementira ono što treba da implementira u skladu sa Statutom. Međutim, Univerzitet prethodno mora pristupiti usaglašavanju Statuta sa novim Zakonom i zato je taj rok na Univerzitetu tako kratak, da bi ga

Vlada što prije usvojila potpuno razumijevajući potrebu da Univerzitet počne da implementira određene aktivnosti koje će biti regulisane izmijenjenim Statutom. To je ujedno i odgovor na pitanja oko Statuta, kazala je ministarka Vlahović. Na Statut Univerziteta saglasnost daje Vlada. Statut Univerziteta prođe sve one procedure koje prolazi svaki dokument koji dođe na saglasnost Vladi, prođe službe zakonodavstva, dobije potrebna mišljenja od resora za koje se smatra da je potrebno da daju svoje mišljenje. Obavezno je da to bude resor finansija, nakon toga ide na resornu komisiju, obično je to komisija za ekonomsku politiku i finansijski system. Nerijetko dokumenta koja dolaze sa Univerziteta idu na takozvanu zajedničku komisiju koja objedinjava dokumentaciju, Komisiju za finansijski sistem i Komisiju za politički sistem, što znači da se sagleda komisijski prije nego što bude usvojen na Vladi. Vlada uglavnom daje mišljenje na dio koji se tiče njene ingerencije, a to su finansiranje i usklađenost sa Zakonom. To je dio na koji Vlada posebno stavlja akcenat, pojasnila je dodatno ministarka Vlahović.

Ministarka Vlahović se osvrnula i na pitanje kojim je poslanik Perić uputio na sumnju da postoji određen interes privatnih univerziteta da se kvote na državnom univerzitetu ograničavaju, pri tom konstatujući da ne postoje ograničenja za privatne univerzitete, te podsjetila na činjenicu da svaka visokoobrazovna institucija u našem sistemu prolazi iste procedure. Prolaze se dva procesa, akreditacije i licenciranja. U postupku licenciranja sve visokoobrazovne institucije dobiju svoje kvote koje se definišu licencom i apsolutno nema razlike između državnog i privatnog fakulteta, kada je kvota u pitanju. Ima razlike u broju i taj je broj značajno veći na državnom univerzitetu, što treba da bude. To je odluka Komisije i Savjeta za visoko obrazovanje i to je uvijek licenca na određeni broj studenata, bez obzira na ograničenje upisa na državnom univerzitetu. To nije dio o kojem Vlada raspravlja, ali je to dio upisne politike kojim se Vlada bavi, naravno, kao rezultat nečega što dođe kao prijedlog Savjeta za visoko obrazovanje Univerziteta Crne Gore. Ali, ono što je činjenica, naglasila je Vlahović, jeste da bez obzira na kvote na državnom univerzitetu, privatni univerziteti i licencom imaju definisan broj studenata koji mogu da upišu i tu nema nikakve dileme da je nešto na privatnim univerzitetima nekontrolisano, jer svi koji imaju licencu imaju i broj studenata koji mogu da upišu. Povećanje ili smanjenje broja upisanih studenata na jednom univerzitetu ne povlači za sobom mogućnost da drugi nekontrolisano upišu te studente.

Kad je u pitanju monitoring finansijskog stanja na Univerzitetu, ministarka Vlahović je kazala da se Vlada trenutno time bavi i da je određen tim koji se bavi analizom finansijske situacije na Univerzitetu Crne Gore, iz resornih ministarstava i sa Univerziteta. Taj će tim nastaviti svoj rad kako bi se eventualno i došlo do zaključka na koji način pomoći Univerzitetu. Ministarka Vlahović je kazala da je u ingerenciji Vlade da riješi eventualno finansijske izazove pred kojima se nesporno našao Univerzitet Crne Gore i, da li slučajno ili namjerno, ali tačno se analizira trend od 2007. do danas kako je u svom izlaganju navela poslanica Kalezić. O rezultatima će javnost i Odbor biti obaviješteni onda kada taj tim u Vladi završi svoj dio posla i kada bude upoznata Vlada sa sveobuhvatnom analizom i mogućim rješenjima koja će biti predložena vezano za finansiranje.

Ministarka Vlahović je kazala da, kad je u pitanju političko kadriranje, ono na Univerzitetu Crne Gore ne postoji i Univerzitet nije dio koalicionih sporazuma. Pozvala je prisutne iz različitih političkih struktura koji mogu isto dobro odgovoriti na to pitanje. Univerzitet Crne Gore, niti ijedan univerzitet, ne spada u bilo kakav politički kontekst u smislu podjele ingerencija ili političkog kadriranja, pa ni rektor, decani ili bilo koja instanca na Univerzitetu nikada nije bila niti može biti dio bilo kakvog političkog dogovora, kazala je Vlahović. Javna preduzeća, ostale institucije koje su obično predmeti političkih dogovora koalicionih partnera su nešto sasvim

drugo, ali Univerzitet ima svoju autonomiju ima svoj status i bilo bi grubo kršenje da se bilo koje pitanje Univerziteta ili kadriranja na Univerzitetu rješava političkim aktivnostima ili razgovorima na nivou koalicije, naglasila je Vlahović.

Vežano za odnos prema saradnicima, ministarka je, iz strateškog ugla Vlade, kazala da je to jedno od pitanja koje dosta tišti. Generalno pitanje mladih u Crnoj Gori je važno pitanje i izaziva konstantno na nove aktivnosti. Upoznala je prisutne da se pokušalo u prethodnom periodu, kombinujući resore prosvjete i nauke u zajedničkim djelovanjima, riješiti pitanje mladih ljudi na univerzitetima i naučnim institucijama koji možda u toj redovnoj proceduri nastavnog procesa nijesu u mogućnosti da dobiju punu normu i da budu angažovani. Odlično rješenje za to, koje postoji na stranim univerzitetima i koje smo pokušali da primijenimo, jeste da se veliki broj mladih ljudi angažuje kroz projekte, kroz naučnoistraživački rad. Tako se samo kroz novi centar izvrsnosti uključuje 15 mladih ljudi, doktoranada i postdoktoranada. Za period od pet godina, mladi ljudi koji su u tom projektu imaće riješen svoj status na nekim univerzitetskim jedinicama koje su dio projekta Centra izvrsnosti i 84 naučnika, istraživača, trenutno radi samo na jednom projektu, projektu Centra. Pokušalo se da se kroz naučne projekte i kroz grantove angažuju mladi ljudi na naučnim institucijama. To je odličan model, jer ne mogu svi biti angažovani na isti način, a ima doktoranada, postdoktoranada, magistranata koji to svakako zaslužuju, navela je Vlahović.

Kao odgovor poslanici Bošnjak, koja se interesovala zašto nije raspisan konkurs za novog dekana, ministarka je kazala da to spada u domen autonomije Univerziteta, ali je nesporno da Univerzitet Crne Gore sve što je u skladu sa zakonom, tj. sve procedure mora poštovati, te da vjeruje da u tome neće biti nekih većih problema i da će te procedure kao i sve ostale procedure vrlo brzo početi da se realizuju.

Vežano za konkurentnost studenata, ministarka Vlahović je kazala da Ministarstvo ima podatak, koji će kasnije iznijeti Mubera Kurpejović, koordinatorka tog projekta, a koji je dobijen kroz analizu poslije jednog kruga implementacije projekta stručnog osposobljavanja mladih ljudi. Analiza je obuhvatila preko 600 poslodavaca, koji su dali prilično dobre ocjene za naše mlade ljude koji su radili. To govori mladi ljudi koji izađu sa crnogorskih visokoobrazovnih institucija imaju određene kvalitete koje poslodavci ocjenjuju izuzetno pozitivno. To nas raduje i daje dobru polaznu informaciju univerzitetima kako da usklađuju svoje nastavne planove i programe. Ministarka Vlahović je potkrijepila svoje izlaganje uvjerenjem da će Vlada biti dobar partner i dati kvalitetan okvir za nešto što predstoji Univerzitetu Crne Gore. Kako je kazala, nije tajna da se, nakon 10 godina primjene Bolonjske deklaracije, javlja potreba da se neke stvari analiziraju i da se možda postave u određenoj mjeri na različite temelje za naredni dugoročni period. U tom smislu, Vlada će sigurno podstaknuti, podržati Univerzitet u naporu da krene u pripremu nove dugoročne strategije. Dobijen je evaluacioni izvještaj koji je urađen kroz projekta Invo Svjetske banke i Evropske asocijacije univerziteta, zatim analiza finansiranja visokog obrazovanja jednog velikog međunarodnog eksperta, dobijen je izvještaj o eksternoj evaluaciji, koji je stavljen na raspolaganje sa 21 smjernicom za novi plan Univerziteta Crne Gore i četiri ključna izazova koja je identifikovao ovaj veliki svjetski ekspert. Donijeće se i novi statut Univerziteta. Zakon je usvojen, čini se da je to odličan okvir za sljedeći korak Univerziteta, a to je donošenje dugoročnog plana rada i strategije Univerziteta, koja će se ticati svojevrsnog novog pozicioniranja Univerziteta Crne Gore na tržištu. U okviru te strategije biće prostora da se Vlada ozbiljno pozabavi dugoročnim finansiranjem Univerziteta, kao i obavezom da se u visoko obrazovanje, nauku i istraživanje ulaže više i da se ulažu iznosi koji mogu podstaknuti mlade ljude da ostaju u svojoj zemlji, da se bave onim što su studirali, za što su se usavršavali, ali i da

pruže Univerzitetu kvalitetnu osnovu. Vlada u svojim politikama državni univerzitet prepoznaje kao okosnicu visokoobrazovnog i naučnog sistema. U naučnoistraživačkim projektima, u prethodne četiri godine, preko 95% sredstava koja su išla za naučna istraživanja u Crnoj Gori uloženo je u jedinice državnog univerziteta, upravo da bi mu se dao podstrek da bude ono što treba da bude za naš sistem, jer bez kvalitetnog i jakog državnog univerziteta, visokoobrazovni, naučni sistem u Crnoj Gori nema svoj puni efekat. Ministarka Vlahović se saglasila sa komentarem poslanice Kalezić u kojem je pomenuta i sama ministarka, naglašavajući da Vlada i Univerzitet u narednom periodu moraju da dopuste procedure na tri nivoa da bi Univerzitet Crne Gore, naš naučnoistraživački i visokoobrazovni sistem ušao punim korakom na tržište i postao konkurentan. Jedan je nivo akademske procedure i treba pustiti da se određeni dio izazova riješi kroz akademske procedure. Drugi nivo je da se dio izazova riješi kroz nivo uprave Univerziteta, što je domen autonomije. Treći, vrlo važan nivo politike za budući period treba da se dešava i desi u okviru Vlade i resornih ministarstava, što će biti kvalitetan okvir. Kada se te tri stepenice uvežu, u jednoj sinergiji aktivnosti, naš akademski naučnoistraživački sistem može čvrstim koracima da uđe u evropski i ne samo istraživački i visokoobrazovni prostor nego i u sistem Evropske unije i da bude jak i kvalitetan na tržištu koje je vrlo zahtjevno i koje nas vrlo brzo čeka, zaključila je ministarka Vlahović.

Poslanica Kalezić je komentarišući izlaganje ministarke Vlahović, pozivajući se na dugogodišnji staž i radno iskustvo na Univerzitetu Crne Gore, kategorično iskazala nesaglasnost sa izlaganjem ministarke Vlahović u dijelu u kojem je kazala da na Univerzitetu nije bilo političkih dogovaranja, posebno oko mjesta rektora. Poslanica Kalezić je navela da su prilikom izbora bivšeg rektora Miranovića bila četvorica kandidata i da je, prema mišljenju velikog broja ljudi sa Univerziteta, on bio najslabiji kandidat, ali je prošao. Nije se pojavio na TV raspravi, koja u savremenom svijetu nešto znači. Može se napraviti analiza, kazala je poslanica Kalezić, dodavši da se poslije rektora Obradovića na Univerzitetu Crne Gore politički postavljaju rektori, što nije dobro, te da “ovi gorki plodovi” imaju veze i sa tim.

Mubera Kurpejović, direktorka Direktorata za visoko obrazovanje, iznijela je podatke Izvještaja o referenciranju. Izvještaj je potvrdio da su crnogorske kvalifikacije i kvalifikacioni okvir usklađeni sa evropskim, samim tim je crnogorski kadar konkurentan na evropskom tržištu rada. Motivisaće poslodavce i sve relevantne aktere koji se bave razvojem kvalifikacija i podnošenjem inicijativa za nove kvalifikacije da nastave sa svojim aktivnostima, a posebno je važno za sve poslodavce koji su uključeni u sektorske komisije i Savjet za kvalifikacije, da budu slobodni i da kandiduju izmjene ili usvajanje novih kvalifikacija koje su možda potrebne tržištu rada ili da ukažu da neke kvalifikacije u narednom periodu ne trebaju. Ono što je takođe važno jeste da će se kroz projekat koji se finansira iz kredita Svjetske banke, u narednom periodu raditi i na razvoju ishoda učenja na svim studijskim programima Univerziteta Crne Gore. Mubera Kurpejović je navela da je nakon sastanka koji je održan sa predstavnicima studentskog parlamenta Filozofskog fakulteta, Ministarstvo dalo odgovor na pitanja koja su postavljena od strane Filozofskog fakulteta, odnosno predstavnika Filozofskog fakulteta, te su 15. decembra u pisanoj formi dostavljeni studentskom parlamentu. Kazala je da je navedeno koja su to ulaganja planirana prijedlogom kapitalnog budžeta za 2015. godinu, gdje ima određenih aktivnosti za Filozofski fakultet u Nikšiću, posebno ističući da je oko milion eura u tekućoj godini uloženo u unapređenje smještajnih kapaciteta svih studentskih domova u Crnoj Gori, pa i studentskog doma “Braća Vučinić” u Nikšiću. Kurpejović je dodatno pojasnila, vezano za saradnike, da član 75 Zakona o visokom obrazovanju tretira saradnike, osim onog dijela iz stava 2 koji kaže da se

bliži uslovi, način i postupak izbora saradnika utvrđuje Statutom, gdje se misli na ugovor o radu, koji je prepoznat Zakonom o radu. Kaže da se zaključuje ugovor na godinu dana, ne ugovor na pet mjeseci. Citirala je da se ugovor sa saradnicima iz stava 1 alineje 1 pomenutog člana zaključuje na period od godinu dana, ali ne duže od četiri godine. Ovaj rok je ograničen s ciljem da se motivišu saradnici, da napreduju i završavaju svoje obaveze kako bi napredovali u viša zvanja. Novim Zakonom unaprijedjen je jedan drugi dio koji kaže da se izbor u više zvanje vrši nakon isteka vremena izbora u niže zvanje, a da postupak izbora u akademska zvanja iz stava 1 ovog člana mora da se završi u roku od šest mjeseci od dana raspisivanja konkursa. Ovim zakonom su i te nedoumice otklonjene, detaljno je obrazložila Mubera Kurpejović. Vezano za pitanja poslanice Bošnjak, koja su upućena Ministarstvu prosvjete, ona je kazala da očekuje povratnu informaciju od Univerziteta za jedno poslaničko pitanje, koje se tiče troškova, pa će uskoro biti dostavljena, zajedno sa odgovorom na pitanje koje se tiče materijala za Fakultet za crnogorski jezik. Vezano za pitanje koje se odnosilo na dopis Ministarstva, odnosno obraćanje Ministarstva Univerzitetu Crne Gore da se razmotre molbe jednog broja studenata za upis, Kurpejović je kazala da nije bilo obraćanja Fakultetu, te da Upravni odbor donosi odluku o upisu na prijedlog jedinica. To je istaknuto u biltenu i na sajtu Univerziteta.

Poslanica doc. dr Draginja Vuksanović je ukazala na činjenicu da su svi prisutni saglasni sa time da Ustav Crne Gore štiti autonomiju Univerziteta Crne Gore, ali da organi Univerziteta ne smiju i ne mogu zloupotrebljavati autonomiju na način što će se kršiti sistemski zakoni ove države. Ona je kazala da se ne treba čuditi što je po važećem Statutu 60 saradnika dobilo otkaze na Univerzitetu Crne Gore, s obzirom na činjenicu da su pojedini kvazipravnici zaposleni u Rektoratu Univerziteta Crne Gore tumačili Statut Univerziteta kao *lex specialis*. Statut je pravni akt koji je niže pravne snage od zakona. U ovom dijelu je na najgrublji mogući način zloupotrijebljen položaj ili je to opšte neznanje. Osoba koja je tumačila Statut Univerziteta Crne Gore na štetu zaposlenih na Univerzitetu u statusu saradnika, time što je smatrala da je Statut *lex specialis*, zloupotrijebila je službeni položaj ili je pokazala neznanje. U svakom slučaju, takvoj osobi nije mjesto na Univerzitetu Crne Gore, kazala je poslanica Vuksanović. Kada je riječ o statutu Univerziteta koji tek treba da se donese, poslanica Vuksanović je kazala da se ne treba mnogo opterećivati u odnosu na to da postoje odredbe statuta koje nijesu u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju. Ukoliko se desi da se pokrene spor između nekog ko je akademsko osoblje sa Univerzitetom Crne Gore, svaki sud ove države, ukoliko bude poštovao Ustav i zakone, moraće da presudi u korist onoga ko se poziva na Zakon, a ne na Statut, upravo iz razloga što je zakon jače pravne snage od statuta. Prema tome, Statut Univerziteta se mora usaglasiti sa Zakonom o visokom obrazovanju, kako ne bi nastao spor gdje će onaj ko se poziva na Zakon, ukoliko sudovi budu radili po Ustavu i zakonu, dobiti taj spor. Kada govorimo o odnosu Zakona o radu i Zakona o visokom obrazovanju, može se reći da je Zakon o visokom obrazovanju *lex specialis* u odnosu na Zakon o radu, ali nikako u dijelu radnopravnog statusa. To da se razumijemo. Kriterijumi za izbor u zvanje su jedno i u tom dijelu se može Univerzitet Crne Gore, pošto ima autonomiju, pozivati na Statut i na Zakon o visokom obrazovanju, pojasnila je poslanica Vuksanović. Ona je dodatno istakla da je pitanje radnopravnog statusa zaposlenih na Univerzitetu Crne Gore, pitanje Ustava i poštovanje Ustava. Ne može jedan ključni sistemski Zakon o radu važiti za sve zaposlene u Crnoj Gori, a da ne važi za one koji su na Univerzitetu. Navela je primjer Zakona o visokom obrazovanju u Hrvatskoj, koji predviđa da svako lice koje je doktoriralo i izabrano u zvanje na sveučilištu u Hrvatskoj, koja je država Evropske unije, dobije status docenta i vanrednog profesora i ima ugovor o radu na neodređeno vrijeme. Ukazala je na činjenicu da docenti i vanredni profesori na Univerzitetu Crne Gore poslije deset i petnaest

godina rada imaju ugovore o radu na određeno vrijeme, što je klasično kršenje Zakona o radu i Ustava Crne Gore koji štiti pravo na rad. Podsjetila je da je i sama ukazivala na to, prilikom donošenja Zakona o radu, međutim, nije bilo razumijevanja, iako je, po njenom mišljenju, bila obaveza da se donese takav zakon koji će predvidjeti za one koji imaju duže od tri godine rada na Univerzitetu da zaključe ugovor o radu na neodređeno vrijeme. Ona je objasnila da sada, ako neko u periodu od pet godina od sticanja akademskog zvanja docenta do izbora u zvanje vanrednog profesora ne ispuni kriterijume koji su predviđeni Statutom Univerziteta i Zakonom o visokom obrazovanju, može dobiti otkaz. Tu zakoni Hrvatske predviđaju mogućnost da se izvrši reizbor ponovo u zvanje docent, jer postoje različite situacije, upravo one o kojima je poslanica Kalezić govorila, npr. žene koje odlaze na porodijska odsustva, ljudi koji se bave političkim aktivnostima i dr. Ukoliko i poslije tog reizbora ne budu ispunjeni kriterijumi, dobija se otkaz, jer tada nije ispunjena radna obaveza. Kod nas se docentima i vanrednim profesorima daju ugovori o radu na određeno vrijeme, što je suprotno Zakonu o radu i Ustavu države Crne Gore, obrazložila je poslanica Vuksanović. Ona je naglasila da je potrebno ispravno tumačiti norme i ne poigravati se sa sudbinama mladih ljudi i time urušavati ugled i status Univerziteta. Ukazala je na važnost stvaranja mladog kadra i očuvanja kontinuiteta rada i zamolila da se o navedenim problemima dobro promisli. Iskazala je negodovanje, jer se, kako je kazala, čini da je nekome dato veliko pravo u Rektoratu Univerziteta ko ne zna da tumači norme ili ih tumači kako njemu odgovara, što je u svakom slučaju skandalozno.

Poslanik Perić je, komentarišući namjeru da se održi sjednica Odbora ili sastanak na Univerzitetu, kazao da je u ovom trenutku potrebno nešto mnogo više. Potrebno je da se skrene politička pažnja i pokaže politička volja da se stvari mijenjaju. Podsjetio je da se na sjednici od 3. novembra čulo da je sve manje-više sjajno, a onda je u roku od 15 dana nakon toga „buknuo požar” na Ekonomskom fakultetu. On je kazao da su članovi Odbora iz DPS-a pokazali otpor održavanju ovog saslušanja, ali da kontrolno saslušanje nije loše po bilo kom osnovu, i da su preporuke Evropske komisije da ih ima što više, da je Parlament otvoren. Poslanik Perić je kazao da je imao uvid u sporni dopis, u kojem stoji da je ministar dao saglasnost za upis studenata ispod crte, te ponovo pokrenuo pitanje te nepravilnosti. Takođe je ponovo aktuelizovao pitanje upisa na privatnim univerzitetima i državnom univerzitetu, kada su u pitanju kvote. Ne sporeći da je informacija koju je gospođa ministarka Vlahovićović dala tačna, poslanik Perić je kazao da se radi o jednom vrlo suptilnom mehanizmu i da nažalost čitavi set mjera ćutanjem administracije dovodi do situacije da se usmjeravaju studenti ka jednom privatnom univerzitetu. „Ciljano kažem ka jednom, a ne dva“, pojasnio je Perić, ukazujući da su sa tog univerziteta četiri profesora su u Vladi, ministar je jedan od suvlasnika i da je to, po njegovom mišljenju, neka vrsta konflikta interesa da ta Vlada daje određena mišljenja. Posebno je naglasio da ne postoji politička volja da se prepozna taj problem. On je kazao da je saslušanje ministarke Vlahović bilo korisno, bar zbog toga da se vidi da nema, nažalost, političke volje da se pomenuta vrsta političkog pritiska makar prepozna. Kazao je da je malo čudno da su ljudi sa državnog univerziteta maltene dodatno branili prava privatnih. Stanje je takvo kakvo je, dodao je, i koliko god statistike i određena dokumenta uljepšavala realnost, ona nije blistava. Postoje ogromni problemi u oblasti visokog obrazovanja, sticanje neprimjenjivog znanja, hiperprodukcija kadrova koji ne znaju kasnije gdje će raditi, da li će raditi, problem sistema saradnika, nedostatka finansija, niskog kotiranja, mada je državni univerzitet tu pokazao određeni progres na međunarodnim listama, a rečeno je da je stanje „sjajno“. Poslanik Perić je kazao da je dobro da

je kontrolno saslušanje održano da bi se čulo da ovakvo aktuelno stanje na Univerzitetu ova vlast smatra dobrim i time zaključio svoje izlaganje.

Predsjednica Odbora mr Branka Tanasijević se saglasila da je kontrolno saslušanje uspjelo, i kazala da će Odbor održati sjednicu na Univerzitetu kako je dogovoreno, kao i da će jedna od sjednica biti održana u Ministarstvu nauke. Ona je istakla da je to poželjan način saradnje sa nadležnim institucijama, koje su predmet analize u radu Odora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport. Predsjednica Tanasijević je demantovala da je postojao otpor kod članova Odbora iz DPS-a, te da svi članovi mogu potvrditi da je svaka inicijativa koja je predložena, od osnivanja ovog sastava Odbora, stavljena na dnevni red, o svakoj se Odbor izjasnio i na svaku odgovorio. Svaka inicijativa za održavanje kontrolnog saslušanja je podržana. U ovom slučaju bilo je rezerve, prvenstveno zbog autonomije Univerziteta, zbog toga što smo imali više puta razgovor na temu Univerziteta, što je rektorka sa svojim timom bila na sjednici početkom novembra, kao i zbog toga što ministarka Vlahović nije ministarka obrazovanja. Predsjednica Tanasijević je kazala da bi bilo, možda, bolje da se ovo saslušanje održalo u neko drugo vrijeme, ali je mišljenja da je ovo kontrolno saslušanje bilo potrebno i da je u potpunosti uspjelo.

Vežano za upis studenata ispod crte, poslanica Bošnjak je kazala da je neka vrsta suficitiranog pritiska ili nečeg sličnog postojala iz Ministarstva prosvjete. Ona je navela da ima dopis sa imenima svih tih koji su bili ispod crte, sa sugestijama da se prime na fakultete, kao i dopis rektora Ekonomskom fakultetu u kome on kaže da je ministar prosvjete dao saglasnost za upis uz podršku i preporuku da Univerzitet razmotri upis svih kandidata. Sama činjenica da stiže dopis na Univerzitet sa listom imena, koja su vjerovatno bila mnogo ispod crte, dovoljna je, čim je dekan ekonomije imao potrebu da primi osamdesetak ili sedamdeset studenata. Poslanica Bošnjak je iznijela mišljenje da je vjerovatno je dekan Ekonomskog fakulteta zaključio sa onim koji je posljednji na pomenutom spisku. Ona je istakla da nije niko imao pravo da šalje ovakav dopis, jer se zna tačno procedura upisa i ovakav čin predstavlja grubo miješanje u autonomiju Univerziteta. Ponovila je da je pitala za konkurs za dekana Ekonomskog fakulteta, zbog toga što se odugovlači, jer nekome vjerovatno više odgovara VD stanje i trenutna pozicija osobe koja pokriva to VD stanje. To pitanje treba da postavi neko unutar Upravnog odbora koji odlučuje u kome Vlada ima tri predstavnika, ako ne i više, kazala je poslanica Bošnjak. Poslanica Bošnjak je skrenula pažnju da je na javnoj raspravi o nacrtu Statuta rečeno da je Vlada naložila, i to je baš naredila, da se do Nove godine sve završi. Navela je da je član 138 nacrtu Statuta neozbiljan, pisan u budućnosti i glasi: "Predlog rješenja finansiranja u odnosu na raspodjelu prihoda na relaciju Univerzitet, kao pravni subjekt i organizacione jedinice, kao djelovi tog pravnog subjekta, biće definisan kroz rad Radne grupe, koju čine predstavnici Vlade i Univerziteta shodno zaključku Vlade, broj ... od 27. novembra". Bošnjak je kazala da nigdje na sajtu Vlade u sjednicama nema ovog zaključka i da bi usvajanje Statuta sa ovim članom bilo potpuno nerazumno. S druge strane, ona je skrenula pažnju da je predloženo nešto što nema nigdje u svijetu, da može biti oduzeto stečeno zvanje iz razloga što osoba nije reizabrana. To je isto kao da neko pravosudni ispit položi, pa se negdje drugo zaposli, a ne u sudstvu ili u pravosudnim organima, zbog čega bi mu se oduzeo taj ispit, pojasnila je poslanica Bošnjak. To ne smije da prođe nipošto, naglasila je ona, navodeći čitav niz diskutabilnih pitanja kao što su: dileme vezane za izbor rektora; miješanje termina šta je izbor a šta je imenovanje; kompetencija glavnih pravnikâ u Rektoratu; neutvrđivanja mogućnosti za razrješenje generalnog sekretara Univerziteta i dr. Poslanica Branka Bošnjak je u svom zaključku insistirala, napominjući da je istog dana sjednica Upravnog odbora Univerziteta, uz pretpostavku da će nacrt Statuta biti usvojen, da

predstavnicima Ministarstva prenesu sve navedeno na ovom kontrolnom saslušanju predstavnicima Vlade u Upravnom odboru Univerziteta, kako ne bi dozvolili da se i dalje stanje urušava, naglašavajući činjenicu da su saradnici, kao dio akademske zajednice, gotovo isključeni. Vlada vrši nadzor i treba da vodi računa o svemu, jer u nekim stavkama Univerzitet nije autonoman, ako se iz budžeta dobijaju sredstva, mora se podnositi neki izvještaj kako se sredstva troše.

Predsjednica Odbora mr Branka Tanasijević je pozvala članove Odbora da se sa ovim zaključci rasprava na predloženu temu. Obavijestila je članove Odbora da će biti zakazana sjednica sa Ministarstvom nauke na dvije teme: Studija o saradnji sa naučnicima iz dijaspore i Informacija o realizaciji projekta inovaciono-preduzetničkog centra Tehnopolis.

Ministarka dr Sanja Vlahović je zahvalila na vrlo konstruktivnim sugestijama, posebno vezano za aktuelna pitanja Prijedloga statuta. Ona je kazala da taj Prijedlog nije još uvijek došao zvanično do Vlade, ali da će doći i tada će sugestije biti dragocjene. Zahvalila je na inicijativi, saglasila se da je dobro da se razgovara i pozvala članove Odbora u Ministarstvo na razgovor o različitim interesantnim temama. Ministarka Vlahović je pojasnila poslaniku Periću da nije kazala da Vlada misli da je sve „sjajno i fantastično“, već vrlo precizno objasnila da Vlada svojim činjenjem stvara okvir da Univerzitet u narednom periodu pristupi analizi situacije sa različitim aspektata i dugoročno projektuje svoju budućnost. To samo po sebi znači, dodala je ona, da Vlada identifikuje da postoje izazovi o kojima treba razgovarati, za koje Vlada treba da pruži svoj dio aktivnosti i svoj dio doprinosa, ali je Univerzitet taj koji mora pristupiti dugoročnom planiranju. „Ima puno izazova i sa njima ćemo se zajedno boriti“, zaključila je ministarka Vlahović.

Predsjednica Odbora mr Branka Tanasijević je zaključila rad u 15,30 h.

Broj: 00-63-11/14-31

ZAPISNIK SAČINILA
mr Mirjana Marković

PREDSJEDNICA ODBORA
mr Branka Tanasijević